

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci

žalobce: **J. Š.**
bytem nám. M. 1, Š.
zastoupený Mgr. Václavem Voříškem, advokátem
sídlem Ledčická 15, Praha 8 – Dolní Chabry

proti

žalovanému: **Městský úřad Hustopeče**
sídlem Dukelské nám. 2/2, Hustopeče

o žalobě na ochranu před nečinností žalovaného v řízení o žádosti o informace ze dne 27.3.2019, kterou žalobce požadoval návod k použití aplikace spisové služby žalovaného,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou domáhal ochrany před nečinností žalovaného při vyřizování jeho žádosti o informace, kterou zaslal žalovanému dne 27.3.2019 datovou zprávou s předmětem „*žádost o informace*“. V textu zprávy bylo uvedeno: „*[d]obrý den, prosím poskytněte mi návod k použití Vaší aplikace spisové služby. J. Š. „X“ nám. M., 78701 Š.*“.
2. Dne 8.4.2019 byl žalobci doručen přípis, v němž mu žalovaný sděloval, že návod k aplikaci spisové služby je součástí softwaru a žalovaný jej tak nemá k dispozici v takové formě, aby jej mohl poskytnout třetím osobám.
3. Žalobce dne 25.4.2019 podal stížnost na postup žalovaného při vyřizování jeho žádosti o informace podle § 16a odst. 1 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“).
4. Krajský úřad Jihomoravského kraje však žalobcově stížnosti nevyhověl. Přípisem ze dne 14.5.2019 mu mimo jiné sdělil: „*[j]elikož Krajský úřad v daném případě dospěl (stejně jako MÚ Hustopeče) k závěru, že Vaše vůle podřídit Vaši žádost režimu zákona č. 106/1999 Sb. není z jejího obsahu zřejmá, nebyly splněny veškeré zákonem požadované náležitosti dle § 14 odst. 2 tohoto zákona, a proto Vaše žádost není žádostí ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb.*“

II. Shrnutí žaloby

5. Žalobce zastává názor, že způsob, jakým žalovaný posoudil jeho žádost, je přepjatě formalistický. Z jeho žádosti bylo jednoznačně patrné, že se jedná o žádost o informace ve smyslu InfZ, neboť žalobce v předmětu datové zprávy uvedl slovní spojení „*žádost o informace*“.
6. Ve zbytku žaloby žalobce vyjadřuje svůj nesouhlas s vyvěšením osobních údajů žalobce a jeho zástupce na internetu Nejvyšším správním soudem.
7. Žalobce tedy navrhuje, aby zdejší soud žalovanému uložil povinnost vydat rozhodnutí o jeho žádosti. Na svém procesním postoji setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

8. Žalovaný se žalobou nesouhlasí a trvá na závěru, že žádost žalobce neodpovídala požadavkům kvalifikované žádosti o poskytnutí informací podle InfZ. Taktéž žalovaný setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejším soudem.

IV. Posouzení věci

9. Žaloba byla podána včas (§ 80 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní /dále jen „s.ř.s.“/).
10. Zdejší soud již o žalobě jednou rozhodoval. Rozsudkem ze dne 7.8.2019 žalobu jako nedůvodnou zamítl. Učinil tak bez jednání, neboť podmínky pro rozhodnutí bez jednání podle § 51 s.ř.s. považoval za splněné. Žalovaný s rozhodnutím bez jednání souhlasil a žádné důkazní návrhy neučinil. Žalobce požadavek konání jednání odůvodnil pouze tím, že navrhuje dokazování. Žádné důkazní návrhy, které by nebyly součástí správního spisu, však nepředložil. Vzhledem k tomu, že ani zdejší soud nepotřeboval dokazovat, rozhodl zdejší soud bez jednání.
11. Nejvyšší správní soud však rozsudkem ze dne 27.11.2019 rozsudek zdejšího soudu zrušil s tím, že v dané věci mělo být nařízeno jednání.
12. Zdejší soud tedy o žalobě rozhodoval znovu. Byl přitom v souladu s § 110 odst. 4 s.ř.s. vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozsudku.
13. Smyslem žaloby proti nečinnosti správního orgánu podle § 79 s.ř.s. je posouzení, zda je správní orgán nečinný, a pro tento případ mu nařídit vydání rozhodnutí či osvědčení. Soudní řízení v tomto případě končí vydáním rozsudku, jímž se správnímu orgánu nařizuje vydat rozhodnutí či osvědčení ve stanovené lhůtě. Smysl řízení je však dosažen až po jeho ukončení, tj. samotným faktickým vydáním rozhodnutí či osvědčení. Soudní řízení má samozřejmě svůj význam pouze tehdy, pokud nečinnost správního orgánu trvá. Pomine-li nečinnost v průběhu soudního řízení, soud žalobu zamítne podle § 81 odst. 3 s.ř.s., neboť vychází ze skutkového stavu, který zde je v den rozhodnutí soudu.
14. Za podmínky řízení lze označit předpoklady, při jejichž splnění lze ve věci meritorně rozhodnout. V případě žaloby dle § 79 s.ř.s. musí být splněny obecné podmínky na straně účastníků řízení, tj. způsobilost být účastníkem řízení, procesní způsobilost, a dále dle citovaného ustanovení musí být splněna povinnost bezvýsledného vyčerpání prostředků, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k ochraně proti jeho nečinnosti, a konečně povinnost tvrzení žalobce, že správní orgán nevydal rozhodnutí nebo osvědčení, ačkoli mu to zákon ukládá. Samotné posouzení, zda byl žalovaný povinen vydat rozhodnutí či nikoli, a následné posouzení, zda jde či nejde o nečinnost správního orgánu ve smyslu § 79 odst. 1 s.ř.s., se děje při rozhodování o věci samé, nikoli při posuzování podmínek řízení. Závěr o tom, zda byl správní orgán skutečně nečinný, je již hmotněprávním posouzením věci.
15. Žalobce, který prostředky proti nečinnosti bezvýsledně vyčerpал, neboť podal ke krajskému úřadu stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace, která byla zamítnuta, spatřuje nečinnost žalovaného v tom, že dosud nerozhodl o jeho žádosti o informace podle InfZ.

16. Mezi žalobcem a žalovaným není sporu o skutkových okolnostech, jak jsou shora popsány, sporu je o to, zda podání žalobce označené jako „žádost o informace“ je kvalifikovanou žádostí o informace ve smyslu InfZ a žalovaný tak má povinnost o takové žádosti rozhodnout správním rozhodnutím, nebo se jedná o neformální dotaz žalobce, který nenaplnuje požadavky na žádost o informace podle § 14 odst. 2 ve spojení s odst. 4 InfZ a žalovaný tuto povinnost nemá.
17. Podle § 14 odst. 2 InfZ musí být ze žádosti zřejmé, kterému povinnému subjektu je určena, a že se žadatel domáhá poskytnutí informace ve smyslu tohoto zákona. Fyzická osoba uvede v žádosti jméno, příjmení, datum narození, adresu místa trvalého pobytu nebo, není-li přihlášena k trvalému pobytu, adresu bydliště a adresu pro doručování, liší-li se od adresy místa trvalého pobytu nebo bydliště. Právnícká osoba uvede název, identifikační číslo osoby, adresu sídla a adresu pro doručování, liší-li se od adresy sídla. Adresou pro doručování se rozumí též elektronická adresa.
18. Z uvedeného je zřejmé, že k tomu, aby mohla být žádost posouzena jako žádost podle InfZ, je třeba, aby z ní bylo zřejmé, že se žadatel domáhá poskytnutí informací ve smyslu InfZ. Není tedy nezbytné, aby byl v žádosti uveden odkaz na konkrétní ustanovení InfZ nebo na InfZ jako takový. V daném případě žalobce v předmětu zprávy označil své podání jako „žádost o informace“. V žádosti uvedl jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a datum narození (tedy údaj, který se v rámci neformální komunikace běžně neuvádí, avšak InfZ jej vyžaduje). Navíc jeho požadavek (žádost o poskytnutí návodu týkající se spisové služby žalovaného) nelze *prima facie* vyhodnotit jako zcela mimo předmět InfZ, neboť spisová služba se jistě úzce dotýká činnosti žalovaného. Za této situace je třeba podání žalobce považovat za žádost o informace ve smyslu InfZ. Na uvedeném nemůže ničeho změnit názor žalovaného, resp. krajského úřadu, že žalobce v předmětu neuvedl „žádost o poskytnutí informace“ – takový výklad by byl přehnaně formalistický.
19. Zdejší soud nicméně nemůže žalobci přisvědčit v tom, že žalovaný nevydal o jeho žádosti rozhodnutí, a je proto nečinný. Žalovaný žalobci zaslal pod sp.zn. Kt/4024/19/4 MUH/21316/19/4 dne 27.3.2019, „odpověď“ na žádost o informace žalobce, ve které uvedl, že *„dne 27.03.2019 jste požádal o poskytnutí návodu k použití naší aplikace spisové služby. Sdělujeme Vám, že návod k použití naší aplikace spisové služby je nedílnou a neoddělitelnou součástí software (jedná se o počítačový program). Městský úřad Hustopeče ji nemá v tištěné, ani jiné podobě, umožňující poskytnutí třetí osobě“*.
20. Podle § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), obsahuje rozhodnutí výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků (odst. 1). Ve výrokové části se uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a označení účastníků podle § 27 odst. 1 správního řádu. Účastníci, kteří jsou fyzickými osobami, se označují údaji umožňujícími jejich identifikaci (§ 18 odst. 2 správního řádu); účastníci, kteří jsou právníckými osobami, se označují názvem a sídlem. Ve výrokové části se uvede lhůta ke splnění ukládané povinnosti, popřípadě též jiné údaje potřebné k jejímu řádnému splnění a výrok

o vyloučení odkladného účinku odvolání (§ 85 odst. 2 správního řádu). Výroková část rozhodnutí může obsahovat jeden nebo více výroků; výrok může obsahovat vedlejší ustanovení (odst. 2). V odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. V případě, že podkladem rozhodnutí jsou písemnosti a záznamy, které jsou za podmínek v § 17 odst. 3 správního řádu uchovávány odděleně mimo spis, v odůvodnění rozhodnutí se na tyto podklady odkáže takovým způsobem, aby nebyl zmařen účel jejich utajení; není-li to možné, uvedou se v odůvodnění rozhodnutí pouze v obecné rovině skutečnosti, které z těchto podkladů vyplývají (odst. 3). V poučení se uvede, zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je možno tak učinit, od kterého dne se tato lhůta počítá, který správní orgán o odvolání rozhoduje a u kterého správního orgánu se odvolání podává (odst. 5).

21. Zdejší soud nepřehlédl, že výrok neobsahuje veškeré zákonné náležitosti (§ 68 odst. 2 správního řádu) a že odůvodnění není zcela v souladu s požadavky zákona (§ 68 odst. 3 správního řádu a § 15 InfZ), poučení o možném opravném prostředku absentuje zcela. Nicméně navzdory těmto vadám je třeba „odpověď“ žalovaného na žádost o informace žalobce posuzovat podle jejího obsahu (rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 Ans 5/2008-104 ze dne 2.7.2008 nebo rozsudek č.j. 2 Aps 3/2010-112 ze dne 5.5.2011). V posuzované věci je přitom z „odpovědi“ na žádost o informace žalobce zřejmé, jak žalovaný rozhodl (výrok) – požadovanou informaci odmítl poskytnout – i proč tak učinil (odůvodnění) – návod je součástí softwaru a jeho forma jej neumožňuje poskytnout třetí osobě. Zdejší soud proto dospěl k názoru, že po materiální stránce se jedná o správní rozhodnutí (byť nikoli bezvadné) o odmítnutí žádosti o informace ve smyslu § 68 správního řádu, resp. § 15 InfZ, neboť je z něj jasné patrné, v jaké věci, s jakými účastníky, jak žalovaný rozhodl a proč. Žalovaný tak dle názoru zdejšího soudu nečinný není. Žalobce se v takovém případě měl bránit prostřednictvím řádného opravného prostředku – odvolání (§ 16 InfZ). Správní řád totiž pamatuje i na situace, kdy správní rozhodnutí neobsahuje poučení o opravném prostředku (§ 83 odst. 2 správního řádu).
22. Požadavek žalobce přednesený u jednání soudu, aby jej soud poučil a případně mu umožnil změnit žalobní typ, považuje zdejší soud za zcela nepřipadný. Žalobce tím totiž po zdejším soudu fakticky požaduje, aby mu předem (u jednání) avizoval, jak o jeho jednoznačně formulované žalobě na ochranu před nečinností konkrétního správního orgánu rozhodne a z jakých důvodů, a poté žalobci umožnil eventuálně změnit žalobu tak, aby mohla být úspěšná. Žalobce tedy nejen požaduje, aby zdejší soud předem sdělil, jak o žalobě rozhodne, nýbrž požaduje také, aby zdejší soud již při jednání posoudil, zda stížnost, kterou žalobce podal ke krajskému úřadu, nebyla materiálně odvoláním a odpověď na tuto stížnost nebyla materiálně rozhodnutím o odvolání, což jsou otázky, které zdaleka přesahují rámec posouzení žaloby na ochranu před nečinností v nyní posuzované věci. Tak daleko podle přesvědčení zdejšího soudu poučovací povinnost soudu rozhodně nesahá. Dovolával-li se žalobce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci sp.zn. 4 As 256/2019, tak

to řešilo zcela jinou skutkovou i právní otázku a na věc nyní posuzovanou je tak neaplikovatelné (především se v nyní posuzované věci neobjevila jakákoli „nová judikatura“ a zdejší soud rozhoduje meritorně o jasně koncipované žalobě).

23. Pokud jde o požadavek na naprostou anonymizaci rozsudku při jeho uveřejnění na webových stránkách Nejvyššího správního soudu, tak zdejší soud není tím, kdo na webovou stránku rozsudky umísťuje, a nemá tedy jak požadavku žalobce vyhovět.
24. Ze shora uvedených důvodů tedy zdejší soud žalobu jako nedůvodnou podle § 81 odst. 3 s.ř.s zamítl.

V. Náhrada nákladů řízení

25. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 a § 110 odst. 3 s.ř.s. S ohledem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28.3.2014, č.j. 5 Afs 15/2012 – 102, tak učinil jedním výrokem.
26. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení o žalobě ani o kasační stížnosti, to by náleželo procesně úspěšnému žalovanému. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému v souvislosti s řízením vznikly náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto mu náhrada nákladů řízení nebyla přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Kasační stížnost je nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod

kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Brno 9.1.2020

David Raus v.r.
předseda senátu